Beknopt verslag commissie Bestuur, Middelen & Economie van de gemeenteraad Emmen op donderdag 11 september 2025 vanaf 19.30 uur

Aanwezig:

Voorzitter	:	de heer H.A. Bos
Commissiegriffier	:	de heer D. Bouwman
Collegeleden	:	de heer J. Bos, de heer A.J. Jakobs, mevrouw D.S. Keen, de heer H.F. van Oosterhout, de heer G.P. Rink, de heer P.M. Schrik
De commissieleden	:	de heer W.L.H. Moinat (SP), mevrouw C.P.M. Ester-Schokker (SP), de heer W.A.A.H. Tabak (GroenLinks), mevrouw R. Gommer-Gelijk (CDA), de heer J.B.W. Wittendorp (CDA), mevrouw M. Kuipers-Hekhuis (Wakker Emmen), de heer L. Hoogenberg (Wakker Emmen), de heer D. Dekker (Wakker Emmen), mevrouw A.K. Velzing (Wakker Emmen), de heer R. Woltman (Wakker Emmen), de heer M. Klaver (Wakker Emmen), de heer B.J. Mulder (PvdA), de heer A. de Vries (PvdA), de heer J.H. Koops (D66), de heer M.J. Supheert (ChristenUnie), mevrouw C. Brink (ChristenUnie), de heer M.P. Hornis (50PLUS), de heer J. de Boer (VVD), de heer P.M. de Jonge (VVD), de heer K. Bosma (PVV), de heer R.S. de Jong (Hart voor Emmen)
Verslaglegging	:	de heer D.P. Drolenga (Notuleerservice Mooi Werk)

1. Opening en vaststelling agenda

Voorzitter H.A. Bos opent de vergadering om 19.30 uur en heet de aanwezigen welkom. De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

2. Actuele mededelingen college/presidium

Wethouder J. Bos deelt mee dat van project Weerdingerstraat-Hoofdstraat-Seinstraat over het eerste deel Hondsrugweg-Seinstraat een nieuwsbrief gaat naar de omwonenden. Eind september is er een klankbordbijeenkomst. De uitvoering start naar verwachting in het tweede of derde kwartaal van 2026. De provincie rondde deze zomer de aansluiting N391-Bargermeer af, met nieuw asfalt op en moderne verkeerslichten bij de kruisingen Abel Tasman- en Phileas Foggstraat. De nieuwe ongelijkvloerse kruising bij Pottendijk is 29 augustus geopend, welk werk binnen budget is uitgevoerd. De eerste projectfase van de N862, de aansluiting met de A37, is nagenoeg gereed voor aanbesteding. De huidige rotonde bij Klazienaveen raakt de op- en afrit van de A37 en kruist ook het aan te leggen fietspad. Voor deze plannen is inmiddels goedkeuring ontvangen van Rijkswaterstaat. Verwachting is dat eind dit jaar de werkzaamheden daar worden opgestart.
Burgemeester Van Oosterhout meldt dat er een nieuwe oproep is gedaan voor de tweede cursus Politiek Actief, die al is volgeboekt. Met het oog op de gemeenteraadsverkiezingen in maart 2026 is 18 september a.s. in de raadszaal een informatiebijeenkomst voor vertegenwoordigers van alle deelnemende politieke partijen, dus ook de nieuwe. De sessie gaat over de technische en administratieve procedure, maar ook over samenstelling van de kieslijst in relatie tot integriteit. De bezetting op de stembureaus voor de Tweede Kamerverkiezingen van 29 oktober is zorgelijk in den lande. Maar niet in Emmen: hier is genoeg bezetting met een flinke reservelijst – ook voor de tellers.

3. Rondvraag

VVD vraagt naar de actuele status en concrete vervolgacties na het faillissement van het Veenpark. Graag een reflectie van B&W op het proces tot op heden. Welke rol speelde de gemeente en was

het faillissement te voorkomen? Hoe ziet het college de toekomst van het Veenpark voor zich, ook wat betreft de rol van de gemeente?
Wakker Emmen memoreert dat de gemeente zich samen met de provincie heeft ingezet om het Veenpark voor de toekomst te behouden. Door het faillissement zijn er zorgen over behoud van de museale collectie, het erfgoed, de toekomstige terreinbestemming en het Drentse Veenverhaal. Het zou eeuwig zonde zijn als het Veenpark verdwijnt. Hoe zien B&W de toekomst voor het park, gegeven het masterplan uit 2021? Welke mogelijkheden zien zij samen met andere partijen voor behoud van het park en zijn culturele waarde? Zonder verruiming van de bestemming wordt een gezonde exploitatie lastig voor potentiële kopers of uitbaters. Is deze mogelijkheid er überhaupt?
PvdA sluit zich aan bij de eerdere vragen. Welke middelen staan de gemeente ter beschikking om het karakter van het Veenpark te behouden, nu het onder de curator is?
GroenLinks informeert hoe B&W ertegenaan kijken om een vergelijkbare organisatiestructuur als Menso op te zetten voor een eventuele doorstart van het Veenpark.
Wethouder Schrik memoreert dat in 2021 het masterplan is opgesteld ten behoeve van het behoud van het Veenpark en om een professionaliseringsslag te maken. Gemeente en provincie hebben voor fase 1 elk 1 miljoen bijgedragen onder operationele en organisatorische voorwaarden. Tot eind 2024 had het park de tijd om hieraan te voldoen. Jaarlijks waren er ambtelijke en bestuurlijke overleggen met de directie om de voortgang te monitoren. Het park ging er voortvarend mee aan de slag, er was een licht stijgende lijn in bezoekersaantallen, maar in april 2024 voldeed men nog niet aan alle voorwaarden: de registratie als museum van provinciaal belang, de overdracht van de erfpacht van de B.V. naar de stichting plus het regelen van de onderlinge relatie tussen beide entiteiten. Toen heeft de wethouder samen met de provincie de gesprekken geïntensiveerd en de realisatietermijn opgerekt tot medio 2025 om alsnog aan alle voorwaarden te voldoen. Ondanks alle tijd, energie en geld die gemeente en provincie in het park hadden gestopt, had het park het lastig om de volgende stap te zetten. Op basis daarvan heeft de provincie besloten de tweede helft van de jaarlijkse exploitatiesubsidie stop te zetten en een deel van de investeringssubsidie voor het masterplan terug te vorderen. De gemeente is in gesprek gebleven met de toezichthouders en directie van het park over het vervolg en heeft het park opgedragen daarmee in de zomer aan de slag te gaan. De Emmense raad nam in juni een motie aan met de opdracht aan B&W om zich in te blijven zetten voor behoud van het Veenpark zonder blanco cheque en onder gezond financieel bestuur. In die zin was het college zeer verrast dat de directie had besloten het park te koop te zetten, waar zij het college niet over had geïnformeerd, ook niet in de directiebrief met de toen actuele stand van zaken, die men vlak voor genoemd besluit nog had verzonden. 18 augustus ontving de wethouder een mail van de directie over de faillissementsaanvraag en daar kon het college het mee doen: niet de wijze waarop de partijen met elkaar zouden moeten omgaan. Tussentijds werden B&W geconfronteerd met enkele zaken die zonder kennisgeving waren doorgevoerd en niet in lijn waren met het masterplan. Op 19 augustus is de Stichting Veenpark failliet verklaard. De wethouder heeft, indachtig de motie, telefonisch het belang dat de gemeente aan het park hecht, aangegeven bij de curator. Diezelfde week heeft de gemeente de betalingsachterstand voldaan voor de Menso-medewerkers die werkzaam zijn in het park, zodat zij tot 1 oktober actief konden blijven – anders had Menso ze teruggetrokken. Dit komt ook de eventuele verkoop ten goede. De gemeente heeft met de energieleverancier een garantstelling afgesloten om nog dit seizoen de energielevering te waarborgen. Veel partijen hebben zich bij de curator gemeld voor aankoop. De wethouder heeft er zelf twee gesproken. Hun plannen zijn veelbelovend ten aanzien van het behoud van het park. Het is nu wachten op een bod bij de curator (deadline 22 september). In de erfpachtovereenkomst tussen Staatsbosbeheer en de directeur staat dat de parkactiviteiten conform gemeentebeleid (o.a. Cultuurnota) moeten zijn. Mochten extra activiteiten nodig zijn voor een gezonde toekomstige exploitatie, dan wil de gemeente meedenken. Als dat leidt tot een bestemmingswijziging, dan zullen B&W die voorleggen aan de raad. Het college heeft vertrouwen in een doorstart van het Veenpark met behoud van het museale verhaal; de provincie is bereid in de toekomst onder voorwaarden

opnieuw subsidie ter beschikking te stellen. Het is dan aan de nieuwe eigenaar welke nieuwe organisatiestructuur hij/zij wil optuigen.
VVD vraagt of de erfpacht bij de directeur niet een grote belemmering voor een doorstart is.
Wakker Emmen informeert of Staatsbosbeheer als grondeigenaar is meegenomen in het traject. Hoe staat die organisatie tegenover een verkoop?
GroenLinks vraagt of het college overweegt om het park zelf aan te kopen.
Wethouder Schrik antwoordt dat de erfpacht onderdeel uitmaakt van de verkoopprospectus van de curator. Anders heeft een koper niet zo veel aan het aankopen van het park. Staatsbosbeheer staat open voor verruiming van de beschreven activiteiten in de erfpachtovereenkomst. B&W zien voor zichzelf geen rol om als potentiële koper op te gaan treden.

VVD baren, mede namens Wakker Emmen, de meerdere incidenten van de afgelopen tijd zorgen: mishandeling van jongeren in Angelslo, gevonden injectienaalden in de Verlengde Spoorstraat, vechtpartijen in Emmen-centrum en zelfs schietpartijen. Dit is toch niet langer als losse voorvallen te zien? Is er niet het risico dat dit tot structurele veiligheidsproblemen in de gemeente leidt? Wil de burgemeester hier steviger op ingrijpen door inzet van extra politie en boa's, zodat de inwoners weer kunnen rekenen op een veilige leefomgeving? Welke mogelijkheden ziet de burgemeester nog meer om dit soort incidenten te voorkomen?
PvdA kreeg ook signalen over het toenemende uitgaansgeweld, vooral bij een bepaalde club in Emmen waar de portiers een rol in zouden spelen. Zijn hier meldingen van bekend?
Burgemeester Van Oosterhout geeft aan dat genoemde incidenten los van elkaar stonden: er waren geen overeenkomende daders of details. Hoe beroerd elk incident ook is, er is geen structureel probleem. Het Datalab volgt nauwgezet alle incidenten: hierin zijn geen toename van incidenten of patronen te zien, wel zijn er clusters van incidenten die het veiligheidsgevoel onder inwoners raken. Dit wordt nog diepgaander getoetst met de Landelijke Veiligheidsmonitor. In overleg met de politie en boa's is extra alertheid in Angelslo en daarbuiten plus versterking met de wijkboa's. Voorts is Sedna benaderd om via zijn professionals te detecteren of er iets speelt onder de jeugd wat nog niet bekend is. Met zekere regelmaat zijn er opstootjes in het uitgaansgebied van Emmen: die zijn van alle tijden, maar elk incident is te betreuren. Van elke uitgaansgelegenheid, zeker aan het Raadhuisplein, wordt gevraagd om zelf te zorgen voor professionele beveiliging. Daar komen inderdaad incidenten voor, maar niet met buitensporig geweld door portiers. Is dat wel zo, dan roept de heer Van Oosterhout de slachtoffers op om daar aangifte van te doen. Immers, portiers hebben beperkte handelingsvrijheid en het geweldsmonopolie ligt bij de politie. Dergelijke aangiftes neemt de politie die zeker serieus. Ook kan men incidenten te allen tijde melden bij de burgemeester zelf.
VVD hoort wel degelijk patronen terug in de signalen die men ontvangt, maar vindt het goed te horen dat die nog eens worden nagelopen. Zijn er mogelijkheden om het cameratoezicht uit te breiden naar andere hotspots?
Wakker Emmen krijgt ook weleens te horen dat aangiftes tegen portiers niet of te weinig worden opgevolgd door de politie. Is dat beleid? Wat is hieraan te doen?
Burgemeester Van Oosterhout is bevoegd tot het realiseren van extra cameratoezicht op hotspots. Ook daar geldt wel dat niet alle onveilige plekken (volledig) zijn te bewaken met camera's. Maar bij regelmatige veiligheidsincidenten op een bepaalde locatie is hij zeker bereid de mogelijkheid van (meer) cameratoezicht op een hotspot te overwegen, in overleg met politie en OM. Op elke aangifte vindt opvolging plaats. Om capaciteitsredenen brengt de politie daarin wel een prioritering aan. Die weging is begrijpelijk, maar de grondslag hiervoor leidt inderdaad soms tot vragen, ook bij de gemeente. De indruk van de burgemeester is dat aangiftes van onheuse bejegening door portiers meestal wel worden opgevolgd, daar dit het veiligheidsgevoel direct raakt. In het verleden heeft dit ook tot veroordelingen van portiers geleid. Ook als dat niet gebeurt, geven aangiftes een beter beeld van wat er precies voor incidenten gebeuren in het uitgaansleven.

PvdA las in de media dat het Rundedal in beeld is voor een grootschalig defensieterrein, waarbij Defensie, Rijk en provincie samen optrekken. De wethouder heeft hier positief op gereageerd. Hoe concreet zijn deze plannen?
Als de plannen concreter worden, dan verzoekt **Hart voor Emmen** om een brede vooraf plaatsvindt met omliggende dorpen en ondernemers. Kunnen lokale bedrijven hiervan meeprofiteren of gaat het hierbij meer om grote internationale spelers?
Wethouder Rink bevestigt de gesprekken met provincie en de overige Drentse gemeenten over een provinciale defensieagenda, want daar liggen zeker kansen. Dat begint met de bestaande bedrijven, die hiervan kunnen profiteren; sommige leveren nu al aan Defensie. Daarnaast lopen er gesprekken om bedrijven die nu nog niet leveren maar wel potentie hebben, daartoe te stimuleren. Ten aanzien van grootschalige vestigers zijn er al afspraken met de provincie over de programmering voor bedrijventerreinen, waaronder het Rundedal. Dit als onderlegger voor een toekomstig bidbook aan het Rijk/Defensie. Alle technische informatie over die terreinen is al bekend. Op dit moment heeft zich nog geen nieuwvestiger gemeld. Zo ja, dan wordt het reguliere omgevingsproces opgestart; dit wordt dan beoordeeld in relatie tot het zonnepark en het stikstof- en energieleveringsvraagstuk. Tot die tijd is het niet nodig om het participatieproces op te starten. Dit gebeurt uiteraard wel als de plannen concreet zijn.

VVD verwijst naar de ruim aangenomen motie van partijgenoten in Enschede en Hoogeveen om de overlast van fatbikes tegen te gaan; ook Den Haag denkt na over de helmplicht voor elektrische fietsen. Voorts ligt er nog steeds de Emmense motie van juni ‘Verhoging veiligheid Raadhuisplein’. Fatbikes scheuren daar nog steeds rond over het plein, door het water en over de Markt, met gevaar voor aanrijdingen. Veel mensen ervaren dit als onveilig. Zien B&W mogelijkheden om de beide ‘externe’ moties toe te passen via een APV-wijziging? Zo niet, zijn zij bereid tot maatregelen tegen genoemde overlast?
Burgemeester Van Oosterhout ergert zich ook aan genoemde fatbikeberijders. Hij kent de moties in Enschede en Hoogeveen ook en wil ook iets aan het ergerlijke en soms gevaarlijke rijgedrag doen. De discussie hierover is ingewikkeld. Een APV-wijziging moet zorgvuldig, proportioneel en vooral juridisch houdbaar zijn. Een fatbike is juridisch gelijk te stellen aan een elektrische fiets, die zich als een conventionele fiets mag gedragen in het verkeer, ook in shared spaces waar zij vooral gevaar stichten. In VNG-verband wordt dit samen met het Rijk juridisch onderzocht. Alleen bij afwijkende kenmerken aan een fatbike is juridische aanpak mogelijk, maar dat vergt eerst aanhouding en een nauwgezette inspectie van het voertuig. Ook het onderzoek naar de helmplicht loopt al langer; wellicht leidt dit in 2026 tot maatregelen. Tussentijds probeert de gemeente meer te handhaven in Emmen-centrum, met regelmatige bekeuringen en soms doelgerichte acties. Maar alleen nieuwe landelijke wet- en regelgeving zou echt zoden aan de dijk zetten. De Emmense motie uit juni wordt netjes afgehandeld.
VVD denkt dat met controles alleen opgevoerde fatbikes zijn te bekeuren, maar niet de overlastgevers zelf. Zijn daarbij nog maatregelen mogelijk?
Burgemeester Van Oosterhout noemt niet alleen de uitrusting, maar ook aan het roekeloos rijden in Emmen-centrum of tijdens de markt hebben boa’s de handen vol. Die inzet blijft van kracht.

Wakker Emmen memoreert dat Jeugdbescherming Noord (JBN) onder verscherpt toezicht staat na het kritische inspectierapport. JBN krijgt zeven maanden om orde op zaken te stellen en er is een meldpunt opgericht. Ouders en hulpverleners maken zich zorgen over het wegvallen van hulp aan gezinnen en kinderen. Wat vindt het college ervan dat er nog steeds geen landelijke aanpak is om elke jeugdige tijdig bescherming, begeleiding en hulp te verlenen? En wat van de door EenVandaag gemelde druk en zelfs dreiging van uithuisplaatsingen door JBN bij kritische uitingen van ouders? Gaan B&W onderzoeken of dit laatste ook in Emmen speelt en die gezinnen extra ondersteunen? Klopt het dat de slechts 38% van ouders en jongeren naar wie wordt geluisterd, niet strookt met de

voorschriften in de Jeugdwet rond behandelplannen? Welke actie gaat het college verder ondernemen om jongeren, ouders en hulpverleners te ondersteunen of beter naar hen te luisteren?
Wethouder Keen volgt het nieuws over deze problematiek op de voet. De Drentse en Groninger gemeenten zijn al veel langer in gesprek met JBN, omdat de onregelmatigheden al eerder zijn geconstateerd. In de junibijeenkomst is de raad uitgelegd hoe complex het stelstel in elkaar zit en waar het vastloopt; de raad is tussentijds ook over de gezette stappen geïnformeerd. Over de gedupeerde kinderen in Emmen staat de wethouder in nauw contact met De Toegang. Het inspectierapport is zeer schrijnend, tegelijkertijd verbaast het ook niet gezien de conclusies van mevrouw Stellaard over het zogenaamde boemerangbeleid. Op dit moment loopt het Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming, dat moet leiden tot een wet- en stelselwijziging om dit soort zaken te voorkomen. Zeer teleurstellend dat dit scenario in de Voorjaarsnota geen middelen heeft gekregen, hopelijk denkt het volgende kabinet daar anders over. De vermeende druk of dreiging door JBN is te allen tijde onacceptabel. Op het opgerichte meldpunt kunnen betrokkenen hun nare ervaringen kwijt. In Emmen zijn het college geen dergelijke signalen opgevangen. Komen die er wel, dan is de wethouder absoluut bereid in gesprek te gaan. Eind 2024 concludeerde het AEF-rapport al dat JBN ouders te weinig betrekt bij behandelplannen door hoog personeelsverloop en de organisatiecultuur die niet op orde is. JBN werkt aan een verbeterplan, de afgelopen maanden heeft men zichtbare stappen gezet. Mevrouw Keen is heel veel in gesprek met JBN, het ministerie van J&V en haar Drentse en Groningse collega's om de kinderen zo snel mogelijk de juiste hulp te bieden. Tegelijk voldoet het huidige stelstel niet. Daarom zoekt de wethouder met haar bestuurlijke collega's naar alternatieven binnen de huidige lokale en regionale kaders: die noodzaak wordt in heel Drenthe en Groningen zeer sterk gevoeld.
Wakker Emmen leest in verschillende rapporten dat de problemen bij JBN niet op zichzelf staan. Hoe worden die voor de toekomst voorkomen? De Jeugdhulpregio schetst een vierde scenario in het geval dat JBN zijn certificering behoudt. Is het denkbaar om dit in Drenthe uit te rollen?
Wethouder Keen schetst bij JBN een niet op zichzelf staande problematiek die keer op keer opduikt; het ligt ook elders in het stelsel. Binnenkort verschijnt een nieuw inspectierapport over alle gecertificeerde instellingen in het land, waarvan de conclusies ook niet mals zouden zijn. Er loopt een verdiepend onderzoek in Drents verband naar het vierde scenario. Dat is geen quick fix en gaat nog veel vragen van de lokale teams. Tegelijk gaat doorgaan op dezelfde voet de meest kwetsbare kinderen en gezinnen absoluut niet helpen.

D66 vernam het onverwachte bericht dat huis-aan-huisblad De Zuidenvelder per medio juli stopte. Was het college hier vooraf van op de hoogte? Zo ja, hoe reageerde men en wat heeft men gedaan om dit te voorkomen? Diverse kleinere organisaties gebruikten De Zuidenvelder om laagdrempelig en gratis hun activiteiten te promoten. Zij geven aan zo'n platform nodig te hebben voor hun voortbestaan. Erkennen B&W die noodzaak en zijn zij bereid na te denken over gratis advertentieruimte op de gemeentepagina in de Emmer Courant of via andere communicatiekanalen?
Burgemeester Van Oosterhout was vooraf niet geïnformeerd en moest dit nieuws uit de media vernemen. Hoe dan ook, het college had deze zorgelijke ontwikkeling in de verschraling van lokale media niet kunnen voorkomen. Dit heeft te maken met minder democratische controle en minder aandacht voor de lokale cultuur. De Emmer Courant heeft minder advertentieruimte, maar zeker mogelijkheden hiertoe voor kleine organisaties. Ook ZO!34 is een partner die hen onder de aandacht kan brengen. Culturele instellingen kunnen aankondigingen plaatsen op de website Ontdek Emmen, veel instellingen zetten ook hun eigen socials in. Voor musea is in de Cultuurnota geld gereserveerd om hun zichtbaarheid te vergroten. Tot slot werkt de gemeente bij voldoende animo graag mee aan een themamiddag (workshop) voor instellingen en verenigingen over hoe zij hun eigen activiteiten optimaal onder de aandacht kunnen brengen.
D66 vraagt de burgemeester er scherp op te blijven als dit laatste niet lukt bij deze organisaties.

Burgemeester Van Oosterhout zegt dit toe. Veel vrijwilligers doen heel mooie dingen, maar die moeten wel voor het voetlicht worden gebracht. Los van De Zuidenvelder wil ook de burgemeester ervoor waken dat hun activiteiten vastlopen door te weinig promotiemogelijkheden.

GroenLinks ziet het diverse winkelaanbod in Emmen groeien, met innovatieve concepten als pop-upstores en Plan B. Stuurt de gemeente hier actief op? Zo ja, hoe ziet dit eruit?
Wethouder Rink zegt dat de gemeente actief is in Emmen-centrum, maar lang niet overal eigenaar van vastgoed is en derhalve daar afhankelijk van de eigenaar. Het college activeert en stimuleert eigenaren en ontwikkelaars voor nieuwe detailhandel waar mogelijk, soms op uitnodiging. De gemeente is zelf eigenaar van bijvoorbeeld de Textielhub (Wear Wear) om meer diversiteit in winkels en collectieven die zelf accessoires maken, actief te stimuleren. Tegelijk loopt het proces van De Levende Binnenstad om samen met de EOP, winkeliers, horeca, de cultuursector, creatieve makers e.a. Emmen-centrum nog leefbaarder te maken. Dit levert ideeën op om met vastgoedeigenaren om tafel te gaan dan wel als gemeente zelf plannen te ontwikkelen.

4. Spreekrecht niet-geagendeerde onderwerpen
De heer Hof (mantelzorger en mantelzorgprofessional) benoemt dat ruim een derde van alle inwoners van Emmen voor hun naaste(n) zorgt. Realiteit is dat hierdoor ruim 3.000 mantelzorgers fysiek en mentaal overbelast zijn, een groot deel van hen houdt het nauwelijks vol. Toch zijn zij onmisbaar, want de formele zorg leunt steeds meer op hen. Ouderen blijven langer thuiswonen, de druk op mantelzorgers neemt toe en de personeelstekorten lopen op. In 2040 krijgt Emmen 50 procent meer ouderen met complexe zorgvraag bij een steeds schaarser wordende ondersteuning. Mantelzorgers ervaren versnipperde en/of onduidelijke informatie en weinig erkenning, missen een zorgpauze, lopen vast in bureaucratie en vragen vaak pas hulp als het eigenlijk al te laat is. Daarnaast zijn sommige groepen mantelzorgers nauwelijks in beeld: zij die een baan hebben, met een migratieachtergrond, jongeren en laaggeletterden. De overbelasting leidt tot uitval in werk en maatschappij en meer vereenzaming en armoede, met meer beroep op Wmo en jeugdzorg. De heer Hof roept de gemeente op om een actievere rol te spelen via een uitvoeringsagenda voor mantelzorg met een concreet actieplan met doelen, middelen en meetpunten. Dit om te voorkomen dat mantelzorg als fundament onder de samenleving nog verder instort. Maak ondersteuning breed vindbaar voor alle mantelzorgers. Investeer in vroegtijdige ondersteuning en respijtzorg voordat mantelzorgers om hulp vragen. Mantelzorg raakt aan andere urgente thema's van de raad: arbeidsparticipatie, armoedebestrijding, eenzaamheid en gezondheid.
PvdA vraagt of de inspreker de wethouder al heeft gesproken.
De heer Hof wil dat zeker, die gesprekken lopen ook al, maar nog niet specifiek over de uitvoeringsagenda. Er lopen wat initiatieven, maar daar moet de komende tijd meer voortgang in komen.
CDA verzoekt de wethouder om de heer Hof uit te nodigen voor een dergelijk gesprek.
Wethouder Rink is daar zeker toe bereid. Hij wijst de heer Hof voorts op de Valtes-mantelzorgapp waarin één loket opgericht wordt dat deels kan bijdragen aan de oplossing.

5. Bespreken C-stukken: n.v.t.

6. Bespreken B-stukken
6A. Wijziging Verordening starterslening gemeente Emmen 2025
Inleiding college
Wethouder Jakobs wijst op twee onvolkomenheden in het stuk. Volgens artikel 1A komt men in aanmerking voor de starterslening als men het afgelopen decennium minimaal niet vier, maar vijftien aaneengesloten jaren in de gemeente Emmen heeft gewoond. Dit laatste staat niet correct geformuleerd in het wijzigingsbesluit, maar wel in het raadsvoorstel en de geconsolideerde verordening. Voorts is er sprake van een schrijffout: *'resolverend'* moet 'revolverend' zijn.

Eerste termijn
Wakker Emmen ziet de grote waarde van en behoefte aan de starterslening. Het volledig benutten van het eerste budget onderschrijft dit. Naast de nieuwe budgetten voor 2025-2026 wordt de aankoopgrens aangepast zodat die beter en logischer aansluit bij de huidige huizenprijzen. Dankzij het revolverende principe zijn starters blijvend te voorzien en dit draagt bij aan het stuwende effect op de woningmarkt. Betroffen de 35 aanvragen in de eerste helft van 2025 vooral jonge lokale starters, of ook terugkerende jongeren van buiten de gemeente?

CDA vindt de beide genoemde fouten in de stukken zeer slordig, zeker na het hele traject van het eerste voorstel en raadsbesluit in 2024. Wel prettig dat het fonds zonder bijpassen wordt gevuld. Het CDA stemt dan ook volledig in met het budget voor 2026 en verhoging van dat voor 2025 om jonge starters te ondersteunen. Het nieuwe budget 2025 is pas vanaf 1 oktober beschikbaar. Hoe zit het met de starters die vóór deze datum een huis hebben gekocht c.q. een lening hebben afgesloten?

GroenLinks spreekt bij de starterslening van een druppel op de gloeiende plaat, maar wel een die de ongelijkheid op de woningmarkt kan mitigeren. Vanaf het begin is de fractie voorstander: voor starters met gering eigen vermogen wordt het steeds moeilijker om een huis te kopen, waardoor zij continu worden overboden. Een grote kanttekening is de prijsopstuwende werking, net als bij de hypotheekrenteaftrek. Het verschil zit in wie de vruchten plukt: de benadeelde starter versus iemand die al een huis bezit. Met die insteek maakt GroenLinks een andere afweging. Men kan zich goed vinden in de woonperiode van vijftien jaar in artikel 1A, waardoor de vestigingskansen voor jongeren versoepelen die terug willen keren naar Emmen. De verhoging van het budget voor 2025 en van de aankoopgrens juicht GroenLinks toe.

SP vindt het belangrijk om jonge starters in Emmen een eerlijkere kans te geven op een woning. De prijzen stijgen, de wachtlijsten zijn te lang en te vaak gaan huisjesmelkers met woningen aan de haal. Dankzij de vijftienjaarsperiode kunnen juist jongeren die opgegroeid zijn in Emmen, terugkeren. De verhoogde koopprijsgrens is begrijpelijk gezien de hogere prijzen, maar hoeveel starters kunnen zich een woning van drie ton veroorloven? Voor de meesten van hen is dit onbereikbaar, ook met starterslening. Daarom pleit de SP ervoor deze regeling te koppelen aan écht betaalbare woningen – lees: sociale huur en betaalbare koop. De starterslening mag nooit een excuus zijn om het feitelijke probleem, te weinig betaalbare woningen, voor zich uit te schuiven. De fractie wil dat dit forse budget echt terechtkomt bij de mensen die het nodig hebben, niet bij ontwikkelaars of te dure woningen. De SP vraagt hierbij om een strakke monitoring van de aanvragers.

Hart voor Emmen is positief over de starterslening als waardevol instrument en steunt dit voorstel. Dat het originele én aanvullende budget volledig is benut, toont de enorme behoefte aan onder jonge starters in Emmen. 89% van de gebruikers zijn alleenstaanden van 20-30 jaar, waarvan meer dan de helft een woning in de eigen wijk koopt. De regeling draagt bij aan behoud en terughalen van lokale jongeren, doorstroming op de markt en leefbaarheid in de wijken. Kanttekening is dat, zonder de bouw van voldoende betaalbare starterswoningen, de lokale markt alsnog tegen zijn grenzen aanloopt. Is het verhogen van budget en aankoopgrens voldoende of moet de gemeente breder kijken naar het versneld realiseren van meer betaalbare starterswoningen?

VVD vindt het vreemd dat GroenLinks de landelijke hypotheekrenteaftrek bij deze gemeentelijke regeling betrekt: dit strookt niet met elkaar. Ook vindt de fractie het flauw dat de SP bij elk voorstel over wonen de sociale huur inbrengt. Waarom komt die fractie niet zelf met een goed plan? De VVD is altijd voorstander geweest van de starterslening, waarbij het college in 2024 de fractie net te vroeg af was met dit succesvolle initiatief. Het voorstel houdt vast aan de leensom van 30.000

euro, terwijl omringende gemeenten die verhogen. Is er een overzicht van wat de starters precies aanvragen? De fractie verzoekt dit te delen met de raad.

50PLUS sluit zich aan bij de prima bijdrage van de SP en hoopt met deze uitspraak bij de VVD geen olie maar water op het vuur te gooien.

ChristenUnie vindt dit nog steeds een heel mooie regeling; fijn dat die weer wordt aangevuld en dat zij de terugkeer van naar oorsprong Emmense jongeren bevordert. De fractie is benieuwd naar de beweegredenen om nu, pas na negen maanden, de woningwaarde alsnog op te krikken naar 330.000 euro. Op de vraag bij het eerste voorstel om reizigers toe te voegen, antwoordde de wethouder dat er gesprekken liepen van de VNG met SVn. Zijn hier verdere stappen in gezet? Kan de gemeente hier eventueel zelf iets in betekenen? Bij de uitbreiding op De Ark is dit hét moment om hier wat aan te doen.

D66 is uitgesproken voorstander van de starterslening waar veel gebruik van wordt gemaakt en kan zich goed vinden in dit nieuwe voorstel. Aan beide genoemde onvolkomenheden voegt de fractie nog een in het wijzigingsbesluit toe. De verwijzing moet niet naar artikel 1, maar naar artikel 2 zijn.

PvdA weet uit eigen ervaring hoe lastig het tegenwoordig voor jonge starters is om een geschikt en vooral betaalbaar huis te vinden. De gemiddelde woningprijs stijgt van 297.000 naar 330.000 euro: in hoeverre is dit nog betaalbaar? Immers, dit vraagt van starters een bruto-inkomen van circa 75.000 euro per jaar met hoge drempels als studieschulden en inleg van eigen geld. Toch helpt de starterslening wel degelijk en logisch dat starters blijvend geholpen worden om hen te binden aan deze regio. De PvdA stemt in met de budgetverhoging voor 2025 en het nieuwe budget voor 2026. Het mogelijk bijstorten van maximaal vier ton als de aanvragen het budget overstijgen, levert maximaal dertien extra aanvragen op: dit juicht de fractie toe. Zij hoopt dan ook weer veel startende jongeren een steuntje in de rug te geven bij het vinden van een huis in deze mooie gemeente.

Reactie college
Wethouder Jakobs hoort overwegend positieve geluiden over dit voorstel. Het eerste budget was vrij snel opgesoupeerd. Vanwege de vakantieperiode wilde het college zorgen dat de starterslening beschikbaar blijft. Vandaar dat dit nieuwe voorstel er ligt met aanvullende budgetten en er een wachtlijst is opgesteld. Het is echter niet uit te sluiten dat enkele aanvragers buiten de boot vallen. De eerste aanvragen betroffen vooral alleenstaande lokale jonge starters; in de eerste helft van dit jaar zaten er bijna geen terugkerende jongeren onder. Vandaar dit nieuwe voorstel met een extra stimulans voor die groep. De gemiddelde leensom is 28.241 euro. Op het moment dat een hypotheekverstrekker of verzekeraar aangeeft dat er een financieringstekort is, kan de gemeente dit dichten, mits financieel verantwoord. Dit sluit projectontwikkelaars uit. Het fonds wordt gevuld, maar de starter heeft de eerste drie jaar na aankoop geen rente of aflossing over de starterslening. De gemeente schrijft in als tweede ‘hypotheekverstrekker’. Uit onderzoek blijkt dat bij de ondergrens van 300.000 à 330.000 euro een WOZ-waarde hoort van gemiddeld zo’n 265.000 euro. In andere gemeenten kan dit anders uitwerken omdat daar ook andere huizenprijzen gelden. De verhoging naar 330.000 euro heeft enerzijds te maken met de stijgende huizenprijzen, anderzijds met het feit dat de starterslening veelal wordt ingezet voor verduurzaming of verbetering van woningen met energielabel F en G. Inventarisatie op Funda leert dat er nu 25 woningen in Emmen te koop staan voor drie ton of minder. Al is er dus redelijk wat keuze, de gemeente moet meer doen om te zorgen voor betaalbare nieuwbouwwoningen. Een woonwagenvariant is een onroerend goed waar banken hypotheken op verstrekken. Na hun instemming kan ook een reiziger een starterslening aanvragen.

ChristenUnie ziet als probleem dat woonwagens geen funderingen hebben en banken daar vaak moeilijk over doen bij hypotheken en ook dat die maximaal 177.000 euro bedragen. Dit lijkt krap voor een woonwagenvariant en dit schijnt ook problemen te geven bij het SVn.
Wethouder Jakobs erkent dat banken in deze gevallen moeilijk doen, maar er zijn bepaalde verzekeringsmaatschappijen die hierin voorzien, ook voor reizigers. Het gesprek met het SVn hierover loopt nog. Het door de VVD gevraagde overzicht van aangevraagde leensommen volgt nog voor de komende raadsvergadering.

Tweede termijn
Wakker Emmen hoort alleen maar overwegend positieve geluiden over dit voorstel; hopelijk kan de gemeente deze regeling nog lang in werking houden. Hoe kan het dat er bijna geen terugkerende jongeren zijn? De omgekeerde trend is juist de bedoeling. Krijgen zij voorrang in de behandeling?

CDA informeert hoeveel aanvragers in de zomerperiode tussen wal en schip dreigen te vallen voor deze regeling en hoeveel er daadwerkelijk van moesten afzien.

SP hoorde de VVD-oproep om te komen met een plan. Dat is er al: 'Wonen zonder winst' – al zal dit de VVD waarschijnlijk niet aanstaan. Toch staan hier heel goede dingen in.

VVD kan het SP-plan wel lezen, maar daarmee komen er geen nieuwe woningen en zeker geen sociale huur waar die fractie steeds om vraagt.

ChristenUnie betreurt het dat het volgens de wethouder nog steeds niet mogelijk is voor reizigers om een starterslening te krijgen. Kan de gemeente hier zelf iets aan doen, eventueel los van SVn?

Reactie college
Wethouder Jakobs corrigeert dat er wel degelijk mogelijkheden zijn voor reizigers. Hij zegt toe om dit uit te zoeken en hier een terugkoppeling – dus mogelijk geen feitelijke oplossing – van te geven voor de komende raadsvergadering. Hoeveel mensen in de zomer tussen beide regelingen in dreigen te vallen, is zo niet bekend; dit vergt nader uitzoekwerk. Wel heeft één aanvrager het extra krediet voor diens aankoop op een andere manier geregeld. Het college adviseert de maatschappelijke binding van terugkerende jongeren te verruimen door de termijn te verlengen naar 15 jaar aaneengesloten in de gemeente wonen. Dit is gebaseerd op MBO-studenten van 16 jaar en ouder, de leeftijd waarop zij in de regel voor het eerst verhuizen. Hun aanvraagproces is identiek aan dat van de overige aanvragers, zij krijgen dus geen voorrangsbehandeling.

Voorzitter H.A. Bos stelt vast dat dit raadsvoorstel als A-stuk naar de raad gaat.

6B. RKE-rapport DoeMee-onderzoek Energiebesparingsplicht
'Weinig (toe)zicht op energiebesparing'

Eerste termijn
PvdA dankt de RKE voor zijn lijvige rapport dat aangeeft dat er nog veel werk is te verzetten rond de energiebesparingsplicht in de Omgevingswet conform het Klimaatakkoord. Emmen wijkt niet af van de benchmark, maar presteert volgens 23 bevindingen, twaalf conclusies en drie bruikbare aanbevelingen net zo matig als andere gemeenten. Het toezicht ligt bij de Omgevingsdienst Drenthe (ODD), een gemeenschappelijke regeling die de schaarste aan menskracht en middelen verdeelt. Volgens het college zelf vergt de termijn van een halfjaar veel inzet van mensen en overeenstemming tussen de twaalf GR-gemeenten. Is dit tijdpad wel reëel en hoe zien B&W die Drentse samenwerking? In de financiële paragraaf (het bijbehorende nummer moet 6 zijn, niet 4) staat dat er geen directe financiële gevolgen zouden zijn van de aanbevelingen, maar die ziet de PvdA juist wel.

D66 was een van de weinige partijen die ervoor openstond toen de ODD om een extra bijdrage vroeg. Gaar de PvdA hier in de toekomst ook welwillender tegenover staan?
Het gaat de **PvdA** eerst en vooral om de prioriteitsstelling van de ODD: die bepalen de deelnemers. Leidt hun discussie tot een hogere bijdrage, dan gaan de raden daar een besluit over nemen. De fractie staat achter het doel van de energiebesparingsplicht, maar is ook voor realistische afspraken.

Bij **D66** roept de vette onvoldoende in het RKE-rapport herkenning op: die was er ook voor het Emmense armoedebeleid. De gemeente doet wel vaker iets zonder goede onderbouwing, tussen-evaluaties of meetbare en haalbare resultaten, waar ook meerdere andere fracties op wijzen. Natuurlijk ligt hier ook een rol voor de raad. De RKE heeft gemist dat D66 in oktober 2022 wel degelijk heeft gevraagd naar een verplichte label C-plicht voor kantoorpanden. Later dat jaar kwam er een vrij vage reactie van het college en ook daarna is het gevraagde niet opgevolgd. Daarom kan de fractie de gepresenteerde conclusies en aanbevelingen volledig onderschrijven. Gaat de gemeente alsnog handhaven op de label C-plicht voor kantoorpanden en zo ja, hoe? De opmerking van het college dat men met personeelstekort kampt en nog niet toe is aan het formuleren van eigen meetbare doelen voor energietoezicht, is echt niet acceptabel, want men is niet afhankelijk van andere gemeenten. Emmen moet i.c. juist zelf de toon zetten – liever vandaag dan morgen.

ChristenUnie is geschrokken van dit RKE-rapport, waarbij het woord ‘puinhoop’ te binnen schoot. Is er überhaupt zicht op waar het geld gebleven is en hoe het verloop was? Wat is nu het eigen plan van aanpak van het college? Volgens de ODD zou het 12 uur kosten om één bedrijf te onderzoeken. Hoe kan dit? Waarom niet op basis van cijfers eerst de slechtst presterende bedrijven onderzoeken?

50PLUS weet dat energiebesparing al heel lang de aandacht heeft van inwoners, zo ook bij Emmerhout Energieneutraal. Dat het doeljaar 2027 niet lijkt te worden gehaald, komt vooral omdat de gemeentelijke ondersteuning van de wijk begin 2020 naar de bedrijven is verlegd. Is die plicht daardoor niet te vrijblijvend geworden? Vreemd dat dit rapport pas vijfenhalf jaar later is opgemaakt. Het lijkt bijna alsof de energiebesparingsplicht pas onlangs is ingevoerd, maar die was er al in 2020. Het ergste vindt 50PLUS nog wel de conclusie dat de gemeenteraad niet actief is betrokken geweest bij het formuleren van de doelen en het controleren op het behalen daarvan.

VVD leest in dit rapport dat handhaving van de energiebesparingsplicht duurder is dan eerder ingeschat en mogelijk minder doelmatig is dan andere besparingsingrepen. Zomaar meer geld vrijmaken voor meer controle is geen oplossing. De VVD meent dat de landelijke regeling toch al lastig is vanwege de extra regeldruk voor bedrijven, die waarschijnlijk heel weinig oplevert. Ziet een bedrijf voordelen in een energiebesparende investering, dan zal het dat ook doen zonder deze plicht. Dus er moeten geen aanvullende handhavingsinspanningen komen met gemeentemiddelen boven op de rijkssubsidie voor de ODD. Het college hoeft de RKE-aanbevelingen dan ook niet op te volgen.
D66 heeft veel moeite met deze zienswijze. Veel maatschappelijke zaken zijn niet in geld uit te drukken, maar zijn wel degelijk van waarde voor de inwoners. Hecht de VVD dan geen waarde aan een groene en schone leefomgeving die inwoners graag zien of gezond opgroeien? Daar ligt toch ook een gemeentelijke taak?
VVD onderschrijft wel degelijk die doelstellingen, maar de handhaving in dezen is niet doelmatig. De overheid moet ‘leven’ wat de bedrijven opbrengen om de sociale verzorgingsstaat te betalen, dus moet zij de bedrijven eerder koesteren dan hun het leven zuur maken.

SP ziet een rapport dat er niet om liegt: er is weinig zicht bij de gemeente op de uitvoering van de energiebesparingsplicht voor Emmense bedrijven. Dat zij dergelijke maatregelen binnen vijf jaar kunnen terugverdienen is niet alleen goed voor het klimaat, maar ook logisch en betaalbaar. Het grondige, onafhankelijke RKE-onderzoek is scherp, feitelijk en zeer waardevol en maakt blinde

blekken in gemeentebeleid zichtbaar. Hoe geloofwaardig zijn na deze conclusies nog de klimaat- en energiedoelen van de gemeente, terwijl er in Drenthe enorme besparingskansen liggen van tientallen miljoenen kilowatturen per jaar? De SP heeft zorgen over drie conclusies. 1) Gebrek aan regie: de gemeente lijkt nauwelijks grip te hebben op de ODD-uitvoering, want rapportages zijn onvolledig of komen te laat. 2) Emmen heeft geen eigen meetbare doelen voor bedrijfstoezicht en mist de kans op gericht beleid en het toetsen van de voortgang. 3) Het kan nog vijf tot tien jaar duren eer alle bedrijven gecontroleerd zijn: de klimaatcrisis wacht daar niet op. De terechte aanbeveling van de RKE is dan ook om binnen een halfjaar duidelijkheid te geven over opdracht, uitvoering, kosten, resultaten en meetbare doelen en over drie jaar een nieuwe RKE-check te doen. De raad moet nu echt stevig op de energiebesparingsplicht gaan sturen. De SP vraagt om concrete afspraken met de ODD over de aantallen controles, de mate van energiebesparing – de snelste, goedkoopste en meest rechtvaardige manier om de klimaatdoelen te halen – en de op te leveren rapportages.

GroenLinks neemt duidelijk waar in het rapport dat de gemeente niet alles rond de energiebesparingsplicht even goed voor ogen had en heeft, wat het college onderschrijft. Beleid moet niet alleen goed op papier staan, maar ook goed worden uitgevoerd. Voordat alle bedrijven aan hun informatieplicht voldoen, kan het nog wel vijf tot tien jaar duren. GroenLinks dringt hierbij aan op een zo kort mogelijke termijn. B&W zeggen binnen een halfjaar met meetbare doelstellingen te komen naar de raad: GroenLinks wacht die met smart af.

CDA dankt de RKE voor het vele werk aan dit rapport met schokkende conclusies. De gemeente heeft onvoldoende zicht op hoe de ODD de energiebesparings- en informatieplicht uitvoert, er zijn geen duidelijk afspraken over monitoring en verantwoording, rapportages worden onvolledig en niet tijdelijk aangeleverd, het zicht ontbreekt op bedrijven die hun plicht niet nakomen en de gemeente heeft geen concrete toezichtsdoelen of –beleid en de raad is hier niet bij betrokken. Wel komen de data voor Emmen en de ODD overeen met de Drentse benchmark en hebben alle bedrijven volgens de enquête de afgelopen zeven jaar energiebesparende maatregelen doorgevoerd en iets meer dan de helft zonder belemmeringen zoals gebrek aan menskracht en middelen. De fractie kan zich vinden in de drie RKE-aanbevelingen die aan het college worden geadviseerd.

Wakker Emmen vindt dat bedrijven die bij energiebesparing hun verantwoordelijkheid nemen, niet de dupe moeten worden van bedrijven die hierin verzaken. De gemeente heeft onvoldoende inzicht in de uitvoering door de ODD bij toezicht en handhaving. Zorgelijk, want zonder resultaten kan de raad niet goed controleren en sturen, waardoor de energiebesparingsplicht een papieren afspraak dreigt te blijven in plaats van een instrument dat bijdraagt aan de klimaatdoelen. Hoe beoordeelt het college het onvoldoende inzicht in de uitvoering door de ODD? Welke prioriteiten geeft men zelf bij de ODD-taken? Welke keuzes maakt men in de aansturing en doelstellingen? Zijn de tijdsdoelen haalbaar/ Hoe kan de raad beter geïnformeerd worden over de voortgang en uitvoeringsresultaten van de ODD, bijvoorbeeld via een dashboard?

Reactie college
Wethouder J. Bos dankt de RKE voor het goede werk. Het rapport is helder. De onderzoeksresultaten komen overeen met die van de Noordelijke en landelijke Rekenkamer, dus Emmen moet net als heel veel andere gemeenten aan de bak. B&W onderschrijven alle conclusies van de RKE. Aanbeveling 1 vraagt terug te kijken naar de doelen en resultaten in de opdracht van 2020: het college stelt voor dit niet te doen, want dit zal niet tot nieuwe conclusies leiden. Liever kijkt het college naar voren door de doelen en acties op te stellen. De deadline van een half jaar is niet haalbaar qua procestijd college-raad, beschikbare capaciteit en de feiten dat de ODD door twaalf gemeenten wordt aangestuurd en dat de benodigde verbruiksinformatie van bedrijven ontbreekt. De recent opgestelde concept-Uitvoerings- en Handhavingsstrategie (UHS) van de ODD

is in mei in de raad behandeld: per vakgebied staan concrete en ambitieuze doelen opgenomen voor onder meer het energietoezicht, met name op grootverbruikers. Het accounthoudersoverleg op 30 september gaat over een plan van aanpak voor de uitvoering van de aanbevelingen rond de doelen, monitoring en terugkoppeling van meetresultaten. Dit plan wordt voorgelegd aan de raden zodra het beschikbaar is.
ChristenUnie vraagt of de doelen zijn besproken met de andere stakeholders en zo ja, of zij zich hierin kunnen vinden.
Wethouder J. Bos bevestigt dat; die doelen staan ook al in de UHS. De Drentse raden hebben daar geen bezwaren tegen geuit, B&W Emmen gaat ervan uit dat dit kan binnen de vrijgemaakte capaciteit.
PvdA informeert of dit ook leidt tot nieuwe strategische keuzes door de Omgevingsdienst en waar dat dan ten koste van gaat.
Wethouder J. Bos antwoordt dat voor elk van de vier prioriteiten én voor energietoezicht een aantal mensuren beschikbaar is, die voornamelijk uit de extra rijksmiddelen worden bekostigd. Daarbinnen wordt een prioritering aangebracht waarbij de hoogste risico's als eerste worden aangepakt. Dit moet binnen het bestaande budget worden uitgevoerd en heeft dus geen financiële gevolgen.
D66 informeert of B&W erop vertrouwen dat de Emmense bedrijven en instellingen ook aan die doelstellingen kunnen gaan voldoen binnen de gestelde termijn. Hebben B&W zich al gecommitteerd aan die doelstellingen? Zo ja, dan zal dat plan van aanpak daar niets aan veranderen.
Wethouder J. Bos vindt de intenties bij de bedrijven en instellingen goed, maar eerst wil hij het concrete plan van aanpak zien. De concrete, prioritaire UHS-doelen zijn met de twaalf Drentse gemeenten, de provincie en de ODD besproken en deze zijn zonder opmerkingen door alle raden geaccordeerd. In die zin mag de Emmense raad hierop vertrouwen. Nu komt er een plan van aanpak inclusief monitoring (dashboard) om de doelen nader uit te werken. De uitvoeringscijfers over 2024 zijn al een eind op streek: 1.393 bestede uren, 90 gecontroleerde bedrijven, 170 overtredingen en 63 getroffen maatregelen. Deze rapportages moeten structureel opgesteld worden, ook voor wat betreft de daadwerkelijk gerealiseerde energiebesparing. Emmen werkt op grond van de Energienota 2023-2026 aan een eigen Actieplan Energiebesparing Bedrijven met eigen doelstellingen, nog te behandelen in de raad van Emmen.
GroenLinks vraagt of dat eigen actieplan nog binnen de zesmaandentermijn beschikbaar komt.
Wethouder J. Bos kan dat tijdstip nu nog niet noemen. Versnelling in deze termijn is zonder extra capaciteit niet mogelijk, dit laatste is gezien de al zware belasting van de ambtelijke organisatie geen optie. Voorstel is om het actieplan op te leveren zodra het beschikbaar is.
Wakker Emmen vraagt of de wethouder het Emmense actieplan als tijdelijk ijkpunt ziet.
Wethouder J. Bos ontkent dit. In het plan komen doelstellingen te staan als leidraad voor de uitvoering in de komende jaren. De gevraagde inzage in de label C-plicht voor kantoorpanden wordt schriftelijk aan de raad teruggekoppeld.

Tweede termijn
PvdA hoort duidelijk dat de halfjaarstermijn voor oplevering van het plan van aanpak niet haalbaar is. Kan de wethouder hier nog iets concreter over zijn? Dit moet verantwoord worden in het raadsvoorstel om het realistisch te maken.

D66 onderstreept het belang van deze laatste vraag van de PvdA.

ChristenUnie beluistert dat het college liever niet terugkijkt en aanbeveling 1 naast zich wil neerleggen. In de opdracht staat duidelijk dat provincie en gemeenten geld fourneren voor het ingroeimodel rond de VTH-energietaken. Daarnaast zijn er specifieke SPUK-middelen van het Rijk. Als die laatste niet uitgegeven worden aan het bestemde doel, loopt de GR dan risico op terugvordering van deze rijksmiddelen?

VVD is blij te horen dat de GR-gemeenten geen extra middelen hoeven uit te geven voor het plan van aanpak.

GroenLinks memoreert de doelstelling dat grootverbruikers in 2027 en zeer grote verbruikers in 2029 voldoen aan de informatieplicht. Welke organisaties betreft het hier precies? Wanneer moeten middelgrote organisaties hieraan voldoen? Hoe is te voorkomen dat, als de zesmaandentermijn voor het plan van aanpak wordt overschreden, de oplevering dan niet nog jaren duurt?

CDA sluit zich volledig aan bij de vragen van de PvdA.

Wakker Emmen vindt dat inwoners mogen verwachten dat ook bedrijven hun besparingsplicht nakomen. Zijn de aanbevelingen openbaar te maken voor de inwoners? Is naast het toezicht ook de handhaving prioritair bij de ODD?

Reactie college
Wethouder J. Bos wijst erop dat dit raadsvoorstel niet door het college is opgesteld maar door RKE. Niettemin stellen B&W voor, het op aangeven van de PvdA (halfjaarstermijn) en het niet-zinvolle 'terugkijken' aan te passen. De SPUK-middelen, jaarlijks 8.400 uren in Drenthe, zijn op juiste wijze besteed en verantwoord: dit houdt dus geen risico in. Uiteindelijk worden ook kleinere bedrijven ook opgenomen in het toezicht, maar dat zal steekproefsgewijs en risicogestuurd geschieden. Bij 'grote' bedrijven gebeurt dat in alle gevallen, maar in die zin dat het hier de bedrijven betreft met een hoog energieverbruik. Doel bij de handhaving is dat zij bij een tweede controle minimaal 90% van de verplichte maatregelen moeten hebben doorgevoerd. B&W zijn bereid de uitkomsten van het gerealiseerde toezicht openbaar te maken, maar dan wel geanonimiseerd voor de gecontroleerde bedrijven.

Voorzitter H.A. Bos stelt vast, dit raadsvoorstel aan te houden en voor bespreking mee te nemen in het eerstvolgende presidium, na overleg met de RKE. Dit omdat het college het 'terugkijken' in aanbeveling 1 niet zinvol en de halfjaarstermijn in aanbeveling 2 niet haalbaar acht.

7. Bespreken A-stukken:
7A. Vaststellen verantwoording fractievergoeding 2024
Voorzitter H.A. Bos stelt vast dat dit raadsvoorstel als A-stuk naar de raad gaat.

7B. Besluit begrotingswijzigingen 2025 t/m Q2; uitkomsten Meicirculaire 2025 (jaarschijf 2025)
D66 is geschrokken van de perikelen rond de vroege en voorschoolse educatie (VVE), met grote impact op de kansengelijkheid. Uit de reactie op schriftelijke vragen blijkt dat door verhoging van het subsidieplafond de wachtlijst voor de betrokken kinderen alsnog is opgelost. Graag een toezegging van B&W om de raad blijvend te informeren over de voortgang en een eventuele nieuwe wachtlijst.

Reactie college
Wethouder J. Bos zegt toe, de raad op de hoogte te houden van de VVE-ontwikkelingen, al dan niet in de Berap.

Voorzitter H.A. Bos stelt vast dat dit raadsvoorstel als A-stuk naar de raad gaat.

8. Onderwerpen ter bespreking: n.v.t.

9. Vaststellen verslag vorige vergadering

9A. Vaststellen notulen raadscommissie BM&E van 12 juni 2025

Voorzitter H.A. Bos stelt vast dat de notulen van 12 juni 2025 ongewijzigd worden goedgekeurd, onder dankzegging aan de notulist.

10. Ingekomen stukken vanuit het college/presidium

Voorzitter H.A. Bos meldt dat stuknummer 10H twee keer voorkomt: dit moet dus voor de betrokken stukken worden opgevat als nummer 10H.1 respectievelijk 10H.2

50PLUS vraagt of het vermelde in stuk 10H.1 invloed heeft op subsidieregister 2024 (10C), of pas in de jaren 2025 dan wel 2026.
Voorzitter H.A. Bos stelt voor dat het college deze (technische) vraag schriftelijk beantwoordt, daar geen van de aanwezige collegeleden de vraag ter plekke kan beantwoorden.
D66 wijst erop dat een fractie een enkelvoudige vraag 24 uur voor aanvang moet indienen.
50PLUS heeft zijn vraag wel degelijk ruim 24 uur van tevoren ingediend bij de griffie.

VVD leest bij stuk 10T dat het college voornemens is, de overeenkomst met De Toegang voor onbepaalde tijd aan te gaan. Komt daar ook een clausule in te staan om de overeenkomst indien nodig binnen een beperkte termijn te beëindigen?
Wethouder J. Bos zet uiteen dat in het Beleidskader Sociaal Domein met de strategische partners (o.a. De Toegang) gestreefd wordt naar langdurige samenwerking. Een overeenkomst voor onbepaalde tijd sluit hierbij aan. Dit verandert niets aan de huidige afspraken: de bestaande bepalingen worden opgenomen in de nieuwe overeenkomst voor onbepaalde tijd. Redenen voor beëindiging kunnen zijn het niet-voldoen aan de wettelijke eisen, gewijzigde wetgeving, onvoldoende financiële middelen en gebrek aan overeenstemming over wijzigingen van bepalingen in de overeenkomst.

Er zijn geen agenderingsverzoeken.

11. Sluiting

Voorzitter H.A. Bos sluit de vergadering om 21.55 uur onder dankzegging.